

1993-03-01

231-595-93
84-215

Naturvårdsverket
Naturresursavdelningen
171 85 SOLNA

Bildande av Herrbergslidens naturreservat, Örnsköldsviks kommun, Västernorrlands län

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Herrbergslidens naturreservat
Kommun	Örnsköldsvik
Socken	Trehörningssjö
Fastighet	Herrbergsliden 1:13
Markägare	Statens genom naturvårdsfonden
Lägesbeskrivning	10 km NV om Trehörningssjö
Area	133 ha
Topografisk karta	20 I S0
Ekonomisk karta	20 I 4j
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen
Objekt nr	22 020 58

Beskrivning

Naturreservatet omfattar delar av Herrbergslidens syd- och ostsluttning. Området är mycket kuperat och sträcker sig från 230 m.ö.h. till som högst 430 m.ö.h.

Herrbergsliden domineras helt av granskog med insprängda överståndare av tall och asp. Skogen är mycket olikåldrig. Allt ifrån små plantor till 280-åriga granar förekommer men de dominerande åldersklasserna finns i åldern 90-130 år.

Skogen är som helhet mycket grov och högvuxen och har därmed ett mycket högt virkesförråd. Förklaringen till detta är det rörliga markvattnet i den branta sluttningen, god mineralogi och sydvänt läge.

Postadress	Besöksadress	Leveransadress	Telefon	Telex	Postgiro
871 86 Härnösand	Nybrogatan 15	Trädgårdsgatan 15	0611 - 290 00 (växel)	0611-298 05 (Ledn kansli) 0611-299 90 (Adm enheten) 0611-292 08 (Försvars enh)	3 51 92 - 4

1993-03-01

231-595-93
84-215

I nedre delar av sydslutningen finns en s k plusgran vars ympar använts i växtförädlingsarbetet. Den är hela 36 meter hög och har en brösthöjdsomkrets på 285 cm.

Skogen i området är uppkommen efter bränder på 1800-talet. Därefter har bara enstaka plockhuggning skett fränsett en lövvedsgällring inom två områden på 1940-talet. I reservatet finns det därför idag gott om lågor och torrakor. Speciellt urskogsartad är bäckravinen i nordost.

Området är mycket näringsrikt och stora delar täcks av skogstyper av hög- eller lågörtstyp även om vanligt blåbärsristyp dominerar. I nedre delen av sydslutningen är örtvegetationen särskilt rik med arter som trolldruva, underviol och fjälltolta. Särskilt anmärkningsvärd är den rika förekomsten av blåsippa som här har en av sina nordligaste lokaler i landet.

Ärendets beredning

Herrbergslidens urskogsqualiteér uppmärksammades redan av dåvarande Trehörningsjö kommun och besöktes av länsstyrelsen 1968 under arbetet med en naturinventering i Nolaskogs.

Vid den länsomfattande urskogsinventeringen 1977 gjordes en översiktlig inventering av området.

En detaljerad skoglig beskrivning av området gjordes 1980 (Andersson och Falk) som ett examensarbete.

I samband med det s k bolagspaketet förvärvades området 1990 av naturvårdsverket. Genom köpet har en avstyckning skett och en ny fastighet bildats. Enligt köpeavtalet förbehåller sig säljaren rätt till älgjakt under 25 år och till övrig jakt under 10 år utan avgift räknat från tillträdesdagen.

Under 100-årsfirandet av Trehörningsjö samhälle invigdes "reservatet" redan i augusti 1991.

Länsstyrelsens förslag till beslut har godkänts av Örnsköldsviks kommun, naturvårdsverket och skogsvårdsstyrelsen.

Grund för beslutet och ändamålet med reservatet

Herrbergslidens urskogsartade skog hyser mycket höga naturvärden. Denna typ av högproduktiv, urskogsartad granskog är en biotop som är mycket ovanlig idag.

Området är klassat som riksintresse för naturvärden och skall skyddas enligt 2 kap 6 § naturresurslagen.

Enligt kommunens översiktsplan skall markanvändningen förbehållas naturvärden.

1993-03-01

231-595-93
84-215

Ändamålet med reservatet är att för framtiden bevara en urskogsartad granskog och låta den utvecklas fritt. Härigenom gör man det möjligt för de hotade urskogsarterna att fortleva.

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) beslutar länsstyrelsen att fastigheten Herrbergs-
liden 1:13, Trehörningsjö socken, Örnsköldsviks kommun, skall utgöra naturreservat på grund av dess betydelse för kännedom om landets natur och dess märkliga beskaffenhet. Naturreservatet som omfattar 133 ha har markerats på till beslutet hörande karta.

./.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8, 9 och 10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, omtryckt 1987:939) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande reservatet.

A . Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägarens och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anordna upplag eller göra utfyllning
3. dra fram permanent mark- eller luftledning
4. uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning
5. dika eller dämna
6. avverka, röja eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet
7. gödsla, kalka eller använda kemiska bekämpningsmedel
8. inplantera växter eller djur

Föreskrifterna utgör inget hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som närmare anges i bifogad skötselplan.

./.

Skogsskyddsbestämmelserna enligt 20 § skogsvårdslagen (1979:429) skall ej gälla inom reservatet.

1993-03-01

231-595-93
84-215

B . Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägarens och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägaren och innehavare av särskild rätt till marken skall tåla de åtgärder som vidtas inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

./.

C . Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på mark och växtlighet t ex genom att bryta kvistar, fälla träd eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt att gräva upp eller plocka alla typer av växter förutom bär och matsvampar.
2. skada eller bortföra hotade eller sällsynta djur
3. medföra ej kopplad hund
4. framföra motordrivet fordon utanför befintlig väg
5. inplantera växter eller djur

D . Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltning

a) syftet med vård och förvaltning

Naturreservatet skall vårdas med avsikt att låta vegetationen, inklusive trädskiktet, utvecklas helt fritt.

b) skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården genom att fastställa bifogade skötselplan. Inom ramen för skötselplanen kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.

./.

c) utmärkning

Naturreservatet skall utmärkas i enlighet med av naturvårdsverket utfärdade anvisningar.

d) förvaltare

Naturreservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen.

1993-03-01

231-595-93
84-215

Den som vill klaga över detta beslut, skall skriva till miljö- och naturresursdepartementet men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, miljövårdsenheten, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. I skrivelsen skall Ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om Ni önskar ytterligare upplysningar, ta kontakt med Per Simonsson, telefon 0611/29737.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit landshövding Ingemar Öhrn, beslutande, länsassessor Hans Bergström, länsarkitekt Per Sjöstedt, länsantikvarie Inger Liljeqvist, avdelningsdirektör Bengt Norén samt byrådirektör Per Simonsson, den sistnämnde föredragande.

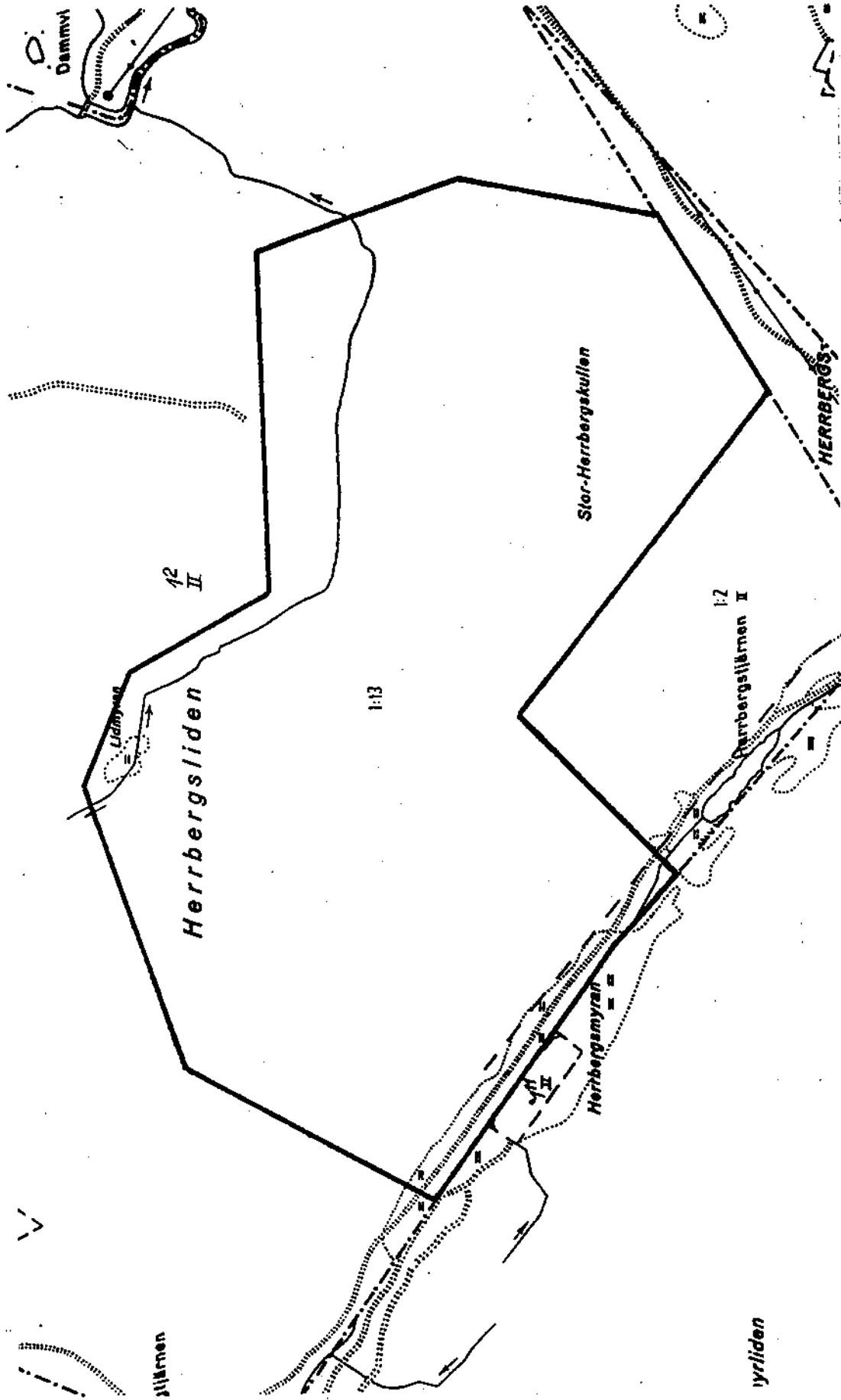
Ingemar Öhrn

Per Simonsson

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Upplysningsblankett

BESLUTSKARTA

Skala 1:10 000

Utdrag från fastighetskartan

HERRBERGLIDENS NATURRESERVAT
Örnsköldsviks kommun, Västernorrlands län
Gräns för naturreservat
Tillhör länsstyrelsens beslut 1993-03-01

BESLUT

1 (2)

1993-03-01

Bilaga 2

SKÖTSELPLAN FÖR HERRBERGSLIDENS NATURRESERVAT

Denna skötselplan utgör bilaga till reservatsbeslut 1993-03-01. Dnr 231-595-93.

BESKRIVNING

Naturreservatet omfattar delar av Herrbergslidens syd- och ostsluttning.

En skogsbilväg går in i reservatet ifrån sydost.

Inom reservatet finns ett uppmärkt stigsystem. Detta anknyter dels till skogsbilvägen i söder, dels till Önskasjöns södra strand. I anslutning till stigarna finns informations-tavlor.

En översiktlig beskrivning av området ges i reservatsbeslutet. En mera omfattande dokumentation finns i rapporten "Gammelskogen på Herrbergsliden - en inventeringsrapport".

PLANDEL

Ändamålet med reservatet är att för framtiden bevara en urskogsartad granskog och låta den utvecklas fritt. Inga skötselåtgärder på mark och vegetation är därför aktuella.

Reservatet skall vara tillgängligt för allmänheten. Besökarna kan kanaliseras till området både via skogsbilvägen i sydost och via stigarna från Önskasjöns sydända.

Under sommaren 1991 uppmärktes ett stigsystem i reservatet, informationstavlor sattes upp och en rastplats med vindskydd anordnades vid Önskasjöns sydända. Se bifogade skötselplan-karta. Ytterligare serviceåtgärder behöver inte vidtas inom reservatet.

Vägvisare in till reservatet sätts upp från vägen Trehörningsjö-Kärresjö.

Reservatets gränser är redan markerade.

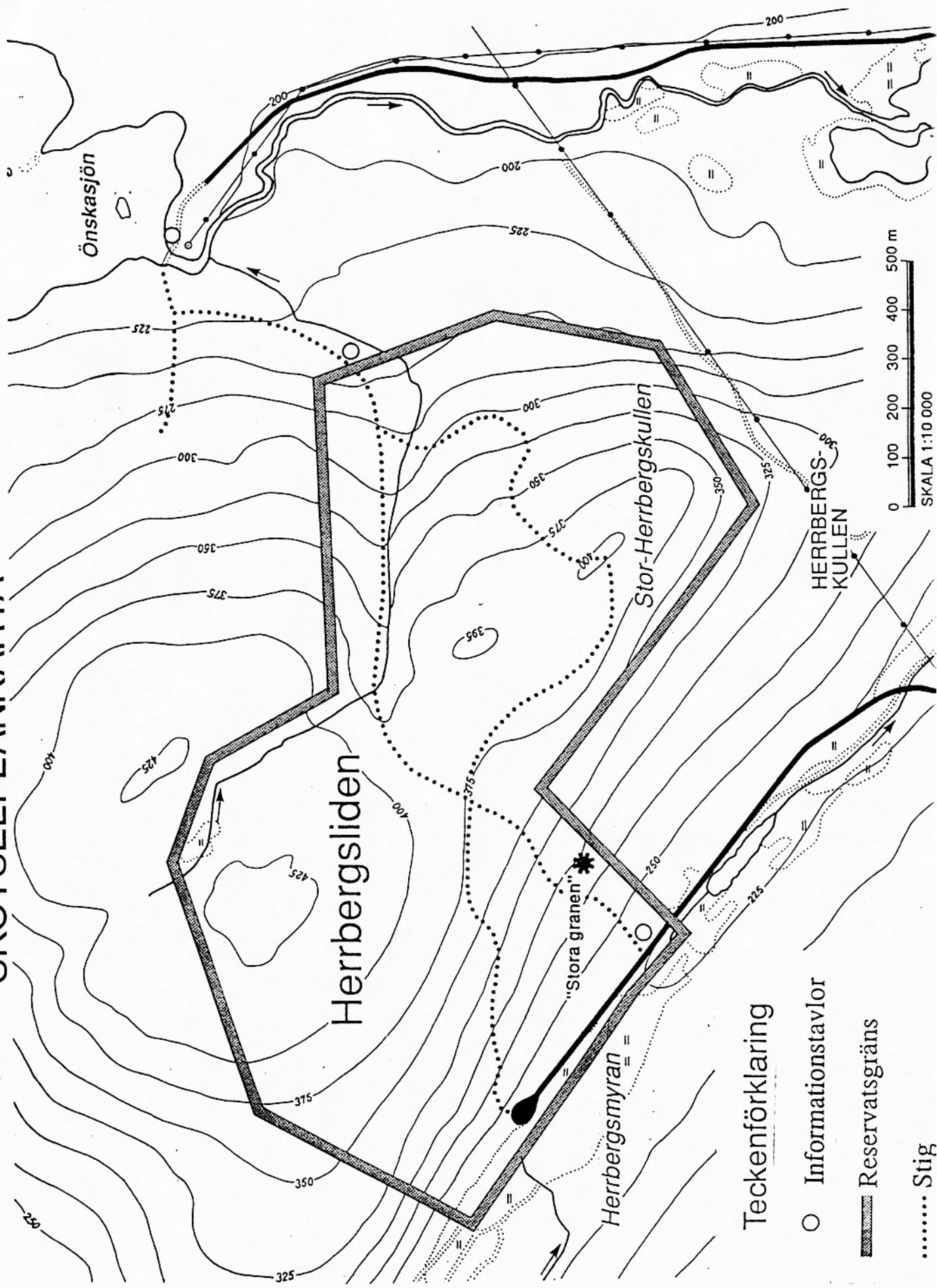
KOSTNADER

Vägvisare 7 000 kr

Löpande tillsyn bör ske två gånger per år.

Skötselåtgärderna bekostas av staten genom anslaget för skötsel av naturreservat.

SKÖTSELANKARTA

Teckenförklaring

- Informationstavlor
- ▨ Reservatsgräns
- Stig